

Soạn bài Ra-Ma buộc tội trang 59, 60 SGK Ngữ Văn lớp 10 tập 1

Soạn Câu 1 trang 59 SGK Ngữ Văn 10 tập 1

a. Ý đúng: D

b.

- Hoàn cảnh tác động tới tâm trạng, ngôn ngữ đối thoại của Ra – ma:

+ Ra – ma dù yêu thương, xót xa vợ vẫn phải giữ bản phận gương mẫu của một đấng vua anh hùng.

+ Trong lời nói của chàng, con người xã hội nổi lên lấn áp con người cá nhân.

+ Sợ tai tiếng, chàng nói nàng những lời lạnh nhạt.

- Xi - ta với tư cách là vợ Ra – ma, hoàng hậu của trăm dân:

+ Không thể để danh dự của mình bị bôi nhọ một cách xấu xa.

+ Xi-ta thay đổi cách xưng hô từ thân mật tới xa cách: chàng – thiếp, Hỡi đấng vua, Người.

Soạn Câu 2 trang 59 - 60 sách giáo khoa Ngữ Văn lớp 10 tập 1

a. Ý đúng: A

b. Ý đúng: C

c. Những từ ngữ lặp lại trong lời nói của Ra – ma chứng tỏ tâm trạng: thẳng thắn, dứt khoát, nghiêm túc.

d. Thái độ của Ra-ma khi Xi-ta bước lên giàn lửa: căng thẳng vô cùng.

Soạn SGK Ngữ Văn lớp 10 tập 1 Câu 3 trang 60

- Xi-ta khẳng định tư cách và đức hạnh của nàng không thể so sánh với hạng phụ nữ thấp kém tầm thường được.

+ Nàng là con của thần Đất Mẹ.

- + Từ biệt cung điện nguy nga để theo chồng vào rừng.
- + Cự tuyệt tất cả những hành động của quý vương.
- Xi-ta phân biệt điều tùy thuộc vào số mệnh của nàng, vào quyền lực kẻ khác và điều trong vòng kiểm soát của nàng:
- + Nàng bị bắt cóc và ngắt đi là những điều ngoài ý chí của nàng.
- + Trái tim, tình yêu của nàng chủ động thuộc về Ra – ma.
- Vai trò của thần A – nhi trong văn hóa Ấn Độ:
- + Thần lửa A – nhi là vị thần linh thiêng tối quan trọng trong đời sống của người Ấn Độ.
- + Trong hôn lễ cô dâu chú rể thường lượn vòng quanh ngọn lửa bảy lần và đọc bảy lời thề thủy chung.
- + Lời cầu khẩn của Xi-ta chứng tỏ nàng tin tưởng vào sự che chở của thần Lửa.

Soạn Câu 4 trang 60 SGK Ngữ Văn 10 tập 1

Thái độ của công chúng trước cảnh Xi-ta bước vào lửa:

- + Dân chúng xúc động, đau xót.
 - + Những người phụ nữ khóc thảm thương.
 - + Các loài Rắc – xa – na lẫn Ra – na – ra khóc vang trời.
 - Hành động tự nguyện nhảy vào lửa của Xi-ta là hành động cao cả, tô đậm tính chất bi hùng của sử thi.
- Cảnh Xi-ta bước lên giàn lửa là biểu tượng tập trung cao nhất cho hình mẫu người phụ nữ lí tưởng của Ấn Độ thời cổ đại.

Soạn bài Ra-Ma buộc tội Ngữ Văn lớp 10 tập 1

Ra-Ma buộc tội (Trích khúc ca VI, chương 79 Ra-ma-ya-na)

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Tóm tắt

Câu chuyện diễn ra ở vương quốc Kô-sa-la. Vua Đa-xa-ra-tha có bốn người con trai do ba bà vợ sinh ra. Ra-ma là con cả, hơn hẳn các em về tài đức. Vua cha có ý định nhường ngôi cho chàng nhưng vì lời hứa với bà vợ thứ Ka-kê-i xinh đẹp nên đã đẩy Ra-ma vào rừng và trao ngôi lại cho Bha-ra-ta, con của Ka-kê-i. Ra-ma cùng vợ là Xi-ta và em trai Lắc-ma-na vào rừng sống ẩn dật. Quý vương Ra-va-na lập mưu cướp Xi-ta đem về làm vợ. Mặc quý vương dụ dỗ và ép buộc, Xi-ta vẫn kịch liệt chống cự.

Được tướng khỉ Ha-nu-man giúp đỡ, Ra-ma đã cứu được Xi-ta. Nhưng sau đó, Ra-ma nghi ngờ tiết hạnh của Xi-ta và không muốn nhận lại nàng làm vợ. Để chứng tỏ lòng chung thủy của mình, Xi-ta đã nhảy vào lửa. Thần lửa biết Xi-ta trong sạch nên đã cứu nàng. Ra-ma và Xi-ta trở về kinh đô.

Đoạn trích là thử thách cuối cùng của Ra-ma và Xi-ta trên con đường tìm về với hạnh phúc và danh vọng. Bằng lối kể chuyện giàu kịch tính và nghệ thuật khắc họa tính cách rất điển hình, tác giả đã cho chúng ta thấy được quan niệm của người Ấn Độ cổ đại về người anh hùng, về đường quân vương mẫu mực và về người phụ nữ lí tưởng trong xã hội.

RÈN KĨ NĂNG

Có thể nói, màn gặp gỡ giữa Ra-ma và Xi-ta trong một không gian công cộng, giữa đông đủ mọi người, đã chi phối rất nhiều đến tâm trạng cũng như ngôn ngữ đối thoại của Ra-ma và Xi-ta.

Với Ra-ma, lúc này chàng không chỉ đứng trên tư cách một người chồng mà còn trên tư cách một người anh hùng, một đường quân vương. Với tư cách ấy, chàng ở trong một hoàn cảnh vô cùng khó xử: vừa yêu thương xót xa cho vợ nhưng vẫn phải giữ bản phận gương mẫu của một đức vua anh hùng: "Thấy người đẹp khuôn mặt bông sen với những cuộn tóc lượn sóng đứng trước mặt mình, lòng Ra-ma đau như dao cắt. Nhưng vì sợ tai tiếng, chàng bèn nói với nàng, trước mặt những người khác...".

Nàng Xi-ta cũng vậy. Trong màn gặp gỡ này, nàng đã vô cùng đau khổ khi bị kết tội oan. Là một người vợ, hơn nữa còn là một hoàng hậu, nàng không thể để danh dự của mình bị bôi nhọ một cách xấu xa. Nhưng việc ấy đâu có dễ. Lúc đầu nàng ra sức van nài trong khuôn khổ quan hệ tình nghĩa vợ chồng (lời thoại xưng hô chàng - thiết) nhưng rồi nàng chuyển sang quan hệ xã hội: "Hỡi đức vua!... Người...". Sự thay đổi cách xưng hô ấy cũng cho thấy tình thế khó xử của Gia-na-ki "trước mặt đông đủ mọi người".

Theo lời tuyên bố của Ra-ma thì chàng giao tranh với quỷ Ra-va-na, tiêu diệt hắn để giải cứu Xi-ta vì danh dự người anh hùng bị xúc phạm khi Ra-va-na dám cướp vợ của chàng. Chàng ruồng bỏ Xi-ta vì danh dự không cho phép người anh hùng chấp nhận một người vợ đã chung chạ với kẻ khác ("Người đã sinh trưởng... một vật để yêu đương). Tuy nhiên cũng không phủ nhận được rằng trong thái độ ruồng bỏ Xi-ta của Ra-ma có "sự ghen tuông của người chồng".

Như vậy, nhìn ở khía cạnh nào, chúng ta cũng thấy Ra-ma hành động bằng lí trí bởi chàng phải là khuôn mẫu đạo đức cho dân chúng noi theo; chàng phải hy sinh những tình cảm cá nhân vì những đòi hỏi của cộng đồng.

Để nhấn mạnh bản phận và danh dự, chúng ta thấy Ra-ma nhấn đi nhấn lại nhiều lần những từ ngữ liên quan đến tài năng và danh dự (nhân phẩm, tiếng tăm, uy tín, gia đình cao quý, dòng họ lừng lẫy, trả thù sự lăng nhục,...) của một đức vua cao quý, anh hùng.

Khi Xi-ta bước lên giàn lửa, Ra-ma cũng căng thẳng vô cùng. Có thể nói đó cũng là một thử thách dữ dội đối với Ra-ma bởi chàng không thể nghĩ rằng hành động của Xi-ta lại quyết liệt như vậy. Ở vào một tình thế "tiên thoái lưỡng nan" vì thế mà: "Vào lúc đó, chẳng ai trong đám bạn hữu dám nói gì với Ra-ma, hoặc nhìn vào chàng; lúc đó nom chàng khủng khiếp như thần chết.

Khi bị đẩy vào bước đường cùng, Xi-ta mặc dù vô cùng đau đớn nhưng nàng vẫn bình tĩnh đưa ra những lời thanh minh thấu tình, đạt lí.

Trước hết, Xi-ta khẳng định tư cách và đức hạnh của nàng không thể so sánh với hạng phụ nữ thấp kém tầm thường được. Nàng là con của thần Đất Mẹ và chỉ với việc nàng có thể từ bỏ cung điện nguy nga để theo chồng vào rừng mà chia sẻ bao gian nan thử thách cũng đủ để chứng minh cho phẩm hạnh của nàng rồi.

Lí do thứ hai còn thuyết phục hơn nữa. Nàng bị bắt cóc và việc quỷ vương Ra-va-na động đến người nàng khi nàng đang bị ngắt đi là những điều nằm ngoài lí trí của nàng. Khi nàng tỉnh lại, nàng đã nhất quyết cự tuyệt tất cả những hành động của quỷ vương. Lí do mà Xi-ta đưa ra quả thật là vô cùng sắc sảo, đặc biệt khi những sự việc ấy lại được chứng kiến bởi Ha-nu-man.

Không thuyết phục được chồng, cuối cùng, Xi-ta đã chọn một hành động quyết liệt hơn: bước lên giàn lửa. Hành động và lời cầu khẩn của Xi-ta hướng tới đáng A-nhi cho thấy để chứng minh cho đức hạnh và phẩm tiết thủy chung, Xi-ta sẵn sàng bước qua cả mạng sống của chính mình.

Có thể nói cảnh Xi-ta nạp mình cho lửa là một cảnh đầy kịch tính, vừa hào hùng và vừa rất bi thương. Chính vì vậy nó khiến cho quan quân và dân chúng của cả hai bên cũng như anh em bạn hữu vô cùng xúc động ("Ai nấy, già cũng như trẻ đau lòng đứt ruột... Các phụ nữ bật ra tiếng kêu khóc thảm thương. Cả loài Rak-sa-xa lẫn loài Va-na-ra cũng kêu khóc vang trời trước cảnh tượng đó"). Cảnh Xi-ta bước lên giàn lửa đúng là biểu tượng tập trung nhất cho hình mẫu người phụ nữ lí tưởng của Ấn Độ thời cổ đại.